

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL FINANSŲ MINISTRO 2008 M. BALANDŽIO 28 D. ĮSAKymo NR. 1K-161
„DĖL VIEŠOJO SEKTORIAUS APSKAITOS IR FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS
10-OJO STANDARTO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2015 m. balandžio 1 d. Nr. 1K-129
Vilnius

P a k e i č i u Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. balandžio 28 d. įsakymą Nr. 1K-161 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 10-ojo standarto patvirtinimo“:

1. Pakeičiu preambulę ir ją išdėstau taip:
„Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 3 straipsnio 5 dalimi:“.

2. Nurodytu įsakymu patvirtintame 10-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Kitos pajamos“:

2.1. Pakeičiu 3.1.1 papunktį ir jį išdėstau taip:

„3.1.1. rinkliavų, kurias reglamentuoja Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymas;“.

2.2. Pakeičiu 3.1.2 papunkčio pirmąją pastraipą ir ją išdėstau taip:

„3.1.2. šių Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 13 straipsnyje nurodytų mokesčių pajamos:“.

2.3. Pakeičiu 3.1.3 papunktį ir jį išdėstau taip:

„3.1.3. kitų mokesčių, kurie nenurodyti Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 13 straipsnyje;“.

2.4. Pakeičiu 3.1.4 papunktį ir jį išdėstau taip:

„3.1.4. baudų už administracinius teisės pažeidimus, kuriuos reglamentuoja Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksas ir kiti Lietuvos Respublikos įstatymai dėl administracinių teisės pažeidimų ir kitų baudų, išskyrus nustatytas šio standarto 4.1 papunktyje, pajamos, kurių apskaita nustatyta šio standarto 37 ir 39 punktuose;“.

2.5. Pakeičiu 6 punktą ir jį išdėstau taip:

„6. Kitos šiame standarte vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme ir kituose VSAFAS.“

2.6. Pakeičiu 8 punktą ir jį išdėstau taip:

„8. Viešojo sektoriaus subjekto pajamomis laikomas tik jo gaunamos ekonominės naudos padidėjimas. Viešojo sektoriaus subjekto ekonominės naudos padidėjimo nerodo trečiųjų asmenų vardu surinktos sumos, kurios iš karto mažinamos tretiesiems asmenims pervestina suma, kadangi tai nėra viešojo sektoriaus subjekto gaunama ekonominė nauda. Jei viešojo sektoriaus subjektas yra atsakingas už tam tikrų sumų administravimą ir surinkimą, tačiau teisės aktų nustatyta tvarka privalo surinktas sumas pervesti į biudžetą (įskaitant socialinės apsaugos fondus) ir neturi teisės šių sumų ar jų dalies atgauti tą patį ar vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais, tokios sumos ar jų dalis nelaikoma viešojo sektoriaus subjekto pajamomis. Tačiau tokiu atveju viešojo sektoriaus subjektas, atsakingas už tam tikrų sumų paskyrimą, arba viešojo sektoriaus subjektas, dėl kurio veiklos atsiranda įplaukų į valstybės biudžetą, registruoja ir savo finansinėse ataskaitose rodo apskaičiuotas

pajamas ir į biudžetą negrąžintinai pervestinas pajamas, ir tik šių sumų skirtumas rodo viešojo sektoriaus subjekto ekonominės naudos padidėjimą. Jei viešojo sektoriaus subjektas į biudžetą pervestas pajamas turi teisę susigrąžinti, tokiu atveju pervestinos pajamos neregistruojamos ir viešojo sektoriaus subjekto pajamos yra lygios apskaičiuotų pajamų sumai.“

2.7. Pakeičiu 18 punktą ir jį išdėstau taip:

„18. Tuo atveju, kai mokėjimas yra atidėtas ilgesniam nei dvylikos mėnesių laikotarpiui ir už atidėtą mokėjimą nėra skaičiuojamos palūkanos arba palūkanų norma reikšmingai skiriasi nuo rinkos palūkanų normos, tikroji pajamų vertė yra apskaičiuojama diskontuojant visas ateityje gautinas sumas taikant apskaičiuotų palūkanų normą ir tikrosios vertės ir nominaliosios vertės skirtumą per atidėto mokėjimo laikotarpį pripažįstant palūkanų pajamomis, priskiriamomis prie finansinės ir investicinės veiklos. Diskontavimo formulė ir pavyzdžiai pateikti 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“.

Pavyzdys. Viešojo sektoriaus subjektas 20X5 m. sausio mėn. suteikė paslaugas (paslaugos buvo baigtos teikti sausio mėn. pabaigoje) – atliko tyrimą, už kurį bus sumokėta tik po metų. Sutarta tyrimo kaina – 100 000 eurų. Vyriausybės vertybinių popierių palūkanų norma, kuri bus taikoma gautinai sumai diskontuoti, yra 3 proc. Kadangi atlygis bus gautas tik po metų, tikroji atlygio vertė už suteiktas paslaugas yra mažesnė nei 100 000 eurų. Ji apskaičiuojama taip: $100\,000 / (1 + 0,03) = 97\,087$ eurai. Todėl 20X5 m. sausio mėn. viešojo sektoriaus subjektas savo apskaitoje registruoja gautinas sumas ir pajamas, lygias 97 087 eurams. 20X5 m. vasario mėn. viešojo sektoriaus subjektas apskaičiuoja ir registruoja palūkanų pajamas: $97\,087 \times 3\% / 12 = 243$ eurai, ta pačia suma didindamas gautinas sumas. Iki atlygio gavimo dienos apskaičiuota ir apskaitoje užregistruota palūkanų pajamų suma bus lygi 2 913 eurų, todėl gautina suma bus lygi $97\,087 + 2\,913 = 100\,000$ eurų. Kai atlygis gaunamas, viešojo sektoriaus subjektas registruoja šią sumą pinigų sąskaitoje, mažindamas gautinas sumas.“

2.8. Pakeičiu 21 punktą ir jį išdėstau taip:

„21. Esant mainams, kai turtas ar paslaugos mainomi į panašios paskirties ir vertės turtą ar paslaugas, pajamos nepripažįstamos. Jei turtas ar paslaugos mainomi į nepanašų turtą ar paslaugas, mainų sandoris traktuojamas kaip pardavimas, o už mainomą turtą ar paslaugas gaunamas turtas ar paslaugos – kaip atlygis, todėl gauto turto ar paslaugų tikroji vertė, patikslinta gautų ar perduotų pinigų ir (arba) pinigų ekvivalentų suma, yra pripažįstama ir apskaitoje registruojama kaip pajamos. Tais atvejais, kai gauto turto ar paslaugų tikroji vertė negali būti patikimai įvertinta, pajamų suma yra įvertinama remiantis perduoto turto ar suteiktų paslaugų tikrąja verte, patikslinta gautų ar perduotų pinigų ir (arba) pinigų ekvivalentų suma. Šis punktas taikomas, jei Lietuvos Respublikos teisės aktais turto valdytojams suteikta teisė mainyti turtą, taip pat sandoriams (ar jų grupei), kurių ekonominė prasmė ir turinys atitinka turto mainus.

Pavyzdys. Viešojo sektoriaus subjektas su įmone A pasirašė sutartį, pagal kurią įmonė A parduos turto už X eurų. Tuo pačiu metu tarp įmonės A ir viešojo sektoriaus subjekto buvo pasirašyta kita sutartis, pagal kurią viešojo sektoriaus subjektas suteiks paslaugų už X eurų. Viešojo sektoriaus subjektas su įmone A sutarė, kad viešojo sektoriaus subjekto už suteiktas paslaugas gautina suma bus padengta už turtą mokėtina suma. Šiuo atveju sandorių forma nėra mainai, tačiau ekonominė prasmė ir turinys atitinka mainus, todėl sandoriai apskaitoje registruojami taikant nuostatas, reglamentuojančias mainų apskaitą.“

2.9. Pakeičiu 22.1 papunktį ir jį išdėstau taip:

„22.1. jei sandorio rezultatas gali būti patikimai įvertintas, paslaugų teikimo pajamos pripažįstamos remiantis šio standarto 26–28 punktuose pateiktomis nuostatomis.

Pavyzdys. Viešojo sektoriaus subjektas 20X5 m. sausio 2 d. sudarė sutartį su įmone dėl tam tikrų tyrimo darbų. Remiantis sutarties nuostatomis, tyrimo paslaugos bus įvykdytos per dvejus metus nuo sutarties pasirašymo dienos. Bendra tyrimo paslaugų vertė 200 000 eurų. Pasirašydamas sutartį, viešojo sektoriaus subjektas sudarė išlaidų, susijusių su tyrimo darbų atlikimu, sąmatą, pagal kurią bendra išlaidų suma per visą sutartyje numatytą paslaugų teikimo laikotarpį yra lygi 180 000 eurų. Pasibaigus 20X5 metams, viešojo sektoriaus subjektas žino per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų sumą ir gali patikimai įvertinti išlaidas, kurios bus reikalingos paslaugoms pagal šią sutartį

teikti per likusį sutarties laikotarpį. Tokiu atveju sandorio rezultatas gali būti patikimai įvertintas, todėl pajamos pripažįstamos atsižvelgiant į paslaugų įvykdymo procentą;“.

2.10. Pakeičiu 27.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„27.2. iki paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos suteiktų paslaugų dalis, palyginti su visomis paslaugomis, kurias sutarta suteikti. Jeigu teikiamą paslaugą sudarančių veiksmų kiekio per tam tikrą laikotarpį nustatyti negalima arba tam tikros paslaugos vieneto susieti su sutarta atlygio suma (ar jos dalimi) nėra įmanoma, pajamos apskaitoje registruojamos taikant tiesiogiai proporcingą metodą per nustatytą laikotarpį.

Pavyzdys. Viešojo sveikatos priežiūros įstaiga sudarė su įmone sutartį dėl tam tikrų sveikatos priežiūros paslaugų teikimo įmonės darbuotojams. Remiantis sutarties nuostatomis, sutartyje numatytos sveikatos priežiūros paslaugos įmonės darbuotojams bus teikiamos metus po sutarties pasirašymo dienos. Bendra paslaugų vertė 12 000 eurų, kuriuos įmonė sumokėjo gydymo įstaigai pasirašius sutartį. Tokiu atveju bendra sutarties suma pripažįstama pajamomis per sutartyje numatytą paslaugos teikimo laikotarpį, t. y. vienus metus po sutarties pasirašymo dienos, taikant tiesiogiai proporcingą metodą, t. y. po 1 000 eurų ($12\,000 / 12$) per mėnesį;“.

2.11. Pakeičiu 34 punktą ir jį išdėstau taip:

„34. Jei parduodamas ilgalaikis materialusis ir biologinis turtas įsigytas iš finansavimo sumų, papildomai registruojamos panaudotos finansavimo sumos tokia suma, kokia buvo parduoto turto balansinė vertė.

Pavyzdys. Viešojo sektoriaus subjektas turtą, kurio balansinė vertė 1 000 eurų, pardavė už 1 500 eurų. Viešojo sektoriaus subjektas turi registruoti panaudotas finansavimo sumas ir finansavimo pajamas, lygias parduoto turto balansinei vertei, t. y. 1 000 eurų.“

2.12. Pakeičiu 35 punktą ir jį išdėstau taip:

„35. Palūkanų pajamos pripažįstamos proporcingai laikui, per kurį gaunama nauda iš turto naudojimo, taikant apskaičiuotų palūkanų normą (apskaičiuotų palūkanų normos sąvoka apibrėžta 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“). Prie palūkanų pajamų taip pat priskiriamos sąlyginės palūkanų pajamos, t. y. sumos, susijusios su ilgalaikių gautinų sumų diskontavimu.

1 pavyzdys. Viešojo sektoriaus subjektas, kuriam teisės aktais suteikta teisė teikti paskolas, vasario 1 d. suteikė paskolą už 5 procentus metinių palūkanų. Paskolos suma 100 000 eurų, paskola turi būti gražinta ir palūkanos sumokėtos po 3 metų. Neatsižvelgiant į tai, kad palūkanos bus gautos tik paskolos laikotarpio pabaigoje, palūkanų pajamos pripažįstamos kiekvieno mėnesio pabaigoje. Vasario mėn. pabaigoje viešojo sektoriaus subjektas apskaičiuoja palūkanų pajamas: $100\,000 \times 5\% / 12 = 417$ eurų ir šią sumą registruoja apskaitoje (debetuojamos sukauptos pajamos, kredituojamos palūkanų pajamos).

2 pavyzdys. Viešojo sektoriaus subjektas pardavė nenaudojamą pastatą už 200 000 eurų, pastato balansinė vertė pardavimo metu – 100 000 eurų. Pusė šios sumos buvo gauta iš karto po pirkimo–pardavimo sutarties pasirašymo dienos, likusi dalis, remiantis sutarties sąlygomis, bus gauta po 2 metų. Sutartyje palūkanos nėra numatytos, rinkos palūkanų norma 6 procentai. Remiantis šio standarto 17 punktu, pardavimo pajamų suma apskaičiuojama diskontuojant ateityje gautiną sumą, t. y. vėliau gautinai 100 000 eurų sumai taikant rinkos palūkanų normą. Todėl $100\,000 / (1 + 0,06) - 2 = 89\,000$ eurų, patalpų pardavimo vertė yra $100\,000 + 89\,000 = 189\,000$ eurų. Pardavimo metu apskaitoje registruojamas pelnas iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo, kuris lygus $189\,000 - 100\,000 = 89\,000$ eurų, taip pat ilgalaikė gautina suma, lygi 89 000 eurų. Kito mėnesio pabaigoje viešojo sektoriaus subjektas apskaičiuoja palūkanas: $89\,000 \times 6\% / 12 = 445$ eurai. Ši suma registruojama kaip palūkanų pajamos, taip pat šia suma didinama gautina suma.“

2.13. Pakeičiu 36 punktą ir jį išdėstau taip:

„36. Viešojo sektoriaus subjektas dividendų pajamas pripažįsta tada, kai teisės aktų nustatyta tvarka yra priimamas sprendimas juos mokėti. Nors, remiantis teisės aktų nuostatomis, dividendai yra pervedami tiesiai į biudžetą ir viešojo sektoriaus subjektas, įgyvendinantis savininko teises dividendus paskelbusioje ir išmokančioje įmonėje, šių pinigų iš biudžeto neatgauna, viešojo sektoriaus subjektas pripažįsta apskaitoje dividendų pajamas ir pervestinas dividendų pajamas, atitinkamai gautinas dividendų sumas ir pervestinas į biudžetą dividendų sumas, išskyrus

kontroliuojamų ir asocijuotųjų subjektų paskelbtus dividendus, kurie pajamomis nepripažįstami ir apskaitoje registruojami pagal 14-ąją VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“. Viešojo sektoriaus subjektas gautinų dividendų sumų ir pervestinių į biudžetą dividendų sumų tarpusavio užskaitą atlieka tada, kai dividendus paskelbusi ir išmokanti įmonė perveda juos į biudžetą. Informaciją apie šias sumas viešojo sektoriaus subjektas pateikia savo finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

Pavyzdys. AB „XX“ įstatymų nustatyta tvarka 20X2 m. balandžio mėn. patvirtino 200 000 eurų dydžio dividendus už 20X1 m. Dalį AB „XX“ akcijų, lygią 10 procentų, valdo valstybė, atstovaujama Susisiekimo ministerijos. 20X2 m. balandžio mėn., patvirtinus dividendus, Susisiekimo ministerija savo apskaitoje registruoja dividendų pajamas ir gautiną dividendų sumą. Kadangi pinigai bus pervesti tiesiai į biudžetą ir Susisiekimo ministerija jų negaus, registruojamos pripažintų dividendų pajamų sumai lygios pervestinos dividendų pajamos ir į biudžetą pervestinos sumos. 20X2 m. gegužės mėn., gavusi pranešimą, kad dividendų suma buvo pervesta į biudžetą, Susisiekimo ministerija atlieka gautinos dividendų sumos ir į biudžetą pervestinos sumos užskaitą.“

2.14. Pakeičiu 37.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„37.2. jei prievolės įvykdymas yra labiau tikėtinas negu neįvykdymas, pajamos ir susijusios gautinos sumos pripažįstamos tada, kai skolininkui atsiranda prievolė sumokėti šias sumas. Iki prievolės mokėti atsiradimo momento (tuo atveju, jei mokėtojas gali apskūsti skyrimą mokėti baudą ar pan.) apskaičiuotos baudų, delspinigių ir kitos netesybų pajamos gali būti registruojamos nebalansinėse sąskaitose.

Pavyzdys. Įstaiga, pagal Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksą turinti teisę surašyti protokolą, jį surašiusi, savo nebalansinėje apskaitoje registruoja apskaičiuotas baudas. Paskyrus baudas už administracinius teisės pažeidimus dažniausiai yra labiau tikėtina negu ne, kad prievolė bus įvykdyta, todėl šias pajamas už baudų už administracinius teisės pažeidimus skyrimą ir kontrolę atsakingas viešojo sektoriaus subjektas turi pripažinti tada, kai skolininkui atsiranda prievolė susijusias sumas sumokėti. Pagal Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksą baudą pažeidėjas turi sumokėti ne vėliau kaip per keturiasdešimt dienų nuo nutarimo skirti baudą apskundimo jam dienos, o apskundus tokį nutarimą – ne vėliau kaip per keturiasdešimt dienų nuo pranešimo apie skundo nepatenkinimą dienos, todėl baudų už administracinius teisės pažeidimus pajamos ir susijusios gautinos sumos pripažįstamos suėjus keturiasdešimt dienų nuo nutarimo skirti baudą įteikimo dienos, jei šis nutarimas nebuvo apskūstas, arba suėjus keturiasdešimt dienų nuo pranešimo apie skundo nepatenkinimą dienos.“

2.15. Pakeičiu 39 punktą ir jį išdėstau taip:

„39. Iš šio standarto 3.1.4 papunktyje nurodytų baudų apskaičiuotas ir pervestinas pajamas bei susijusias sumas apskaitoje registruoja ir finansinėse ataskaitose rodo baudas paskyrę viešojo sektoriaus subjektai. Viešojo sektoriaus subjektas, kuris yra atsakingas tik už tokių sumų surinkimą ir pervedimą į biudžetą, bet jų nepaskiria, apskaitoje registruoja tik gautinas ir mokėtinas (pervestinas) sumas ir neregistruoja apskaičiuotų ir pervestinių pajamų.“

2.16. Pakeičiu 45 punktą ir jį išdėstau taip:

„45. Viešojo sektoriaus subjektai, kurie buhalterinėje apskaitoje registruoja ir finansinėse ataskaitose rodo pajamas, nustatytas šio standarto 3 punkte, finansų ministro nustatyta arba tarpusavyje suderinta tvarka teikia išteklių ir (arba) mokesčių fondams informaciją, kuri reikalinga mokesčių, rinkliavų, kitoms pajamoms ir su šiomis pajamomis susijusioms sumoms registruoti jų buhalterinėje apskaitoje ir rodyti finansinėse ataskaitose.“

2.17. Pakeičiu 2 priedo lentelės 1.2 eilutę ir ją išdėstau taip:

„1.2.	Pajamos iš baudų už administracinius teisės pažeidimus“.		
-------	--	--	--

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos finansų ministerija 288601650, J. Tumo-Vaižganto g. 8A/2, 01512 Vilniaus m.
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL FINANSŲ MINISTRO 2008 M. BALANDŽIO 28 D. ĮSAKYMO NR. 1K-161 „DĖL VIEŠOJO SEKTORIAUS APSKAITOS IR FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS 10-OJO STANDARTO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2015-04-01 Nr. 1K-129
Dokumento registracijos data ir numeris	2015-04-09 Nr. 2015-05408
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2015-04-08 Nr. 24411
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	RIMANTAS ŠADŽIUS, TAR duomenų teikėjas
Sertifikatas išduotas	RIMANTAS ŠADŽIUS, Lietuvos Respublikos finansų ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2015-04-08 17:54:49
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2015-04-08 17:55:04
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	Nacionalinis sertifikavimo centras (IssuingCA-B), Gyventojų registro tarnyba prie LR VRM - i.k. 188756767 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2012-12-13 - 2015-12-13
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "SSC GDL NH CA, Skaitmeninio sertifikavimo centras LT" išduotą sertifikatą "TEISĖS AKTŲ REGISTRAS, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija LT", sertifikatas galioja nuo 2014-12-01 iki 2017-12-31 "Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "SSC GDL NH CA, Skaitmeninio sertifikavimo centras LT" išduotą sertifikatą "TEISĖS AKTŲ REGISTRAS, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija LT", sertifikatas galioja nuo 2014-12-01 iki 2017-12-31
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Teisės aktų registras, versija 1.2.10
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2015-04-10)
Paieškos nuoroda	https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=cb2e69b0df0311e48533ed4be8ca86a2
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2015-04-10 01:01:09 TAIS